וליטעמיך שלא היה פסולו בקודש לאיתויי מאי אלא רישא לאיתויי שחיטת קדשים בפנים סיפא לאיתויי מליקת חולין בחוץ תניא כוותיה דרבי יוחנן מלקה זר מלקה פסול [א]הפיגול והנותר והטמא אין מטמאין אבית הבליעה א"ר יצחק שמעתי שתים אחת קמיצת זר ואחת מליקת זר אחת תרד ואחת לא תרד ולא ידענא [א] אמר חזקיה מסתברא [ב]קמיצה תרד מליקה לא תרד מאי שנא מליקה דישנה בבמה קמיצה נמי ישנה בבמה וכי תימא אין מנחה בבמה אין עופות נמי בבמה דאמר [ה]רב ששת לדברי האומר יש מנחה בבמה יש עופות בבמה לדברי האומר אין מנחה [ב] אין עופות מ"ט [ג] זבחים ולא מנחות זבחים ולא עופות אלא אימא אין קידוש בכלי [ד] שרת במנחה בבמה: מלק בשמאל או בלילה כו': ת"ר [ג]יכול תהא מליקה שהיא לפנים מטמאה בגדים בבית הבליעה תלמוד לומר [2]נבלה הא נמי נבלה היא אלא ת"ל [2]טריפה מה טריפה שאין מתרת את האיסור אף כל [ה] שאין מתרת את האיסור יצא מליקה שהיא לפנים הואיל והיא מתרת את האיסור אין מטמא בגדים בבית הבליעה הביא [ו] המולק (ק"ן חפ"ן סימן) [ו]קדשים בחוץ ומולק חולין בין מבפנים בין מבחוץ הואיל ואין מתירין את האיסור מטמאין בגדים אבית הבליעה [ג]תניא אידך יכול תהא שחיטת [ז] חולין לפנים וקדשים בין מבפנים ובין מבחוץ מטמאה אבית הבליעה ת"ל נבלה הא נמי נבלה היא אלא ת"ל טריפה מה טריפה שווה [ח] בפנים כבחוץ אף כל שוות בפנים כבחוץ יצא שחיטת חולין בפנים וקדשים בין מבפנים בין מבחוץ הואיל ולא שוו בפנים כבחוץ אין מטמאין בגדים אבית הבליעה בשלמא חולין לא שוו בפנים כבחוץ אלא קדשים אידי ואידי פסולין נינהו [ז]אמר רבא אם הועילה לו שחיטת חוץ לחייבו כרת לא תועיל לו [ט] לטהרה מידי נבילה אשכחן חוץ פנים מנלן הואיל ולא שוו בפנים כבחוץ אי הכי מלק קדשים בחוץ נמי לא דלא [י] שוו בפנים כבחוץ אמר רב שימי בר אשי דנין דבר שלא בהיכשרו מדבר שלא בהיכשרו ואין [ח]דנין דבר שלא בהיכשרו מדבר שבהיכשרו ולא והתניא [ט]מנין ליוצא שאם עלה לא ירד שהרי יוצא כשר בבמה תנא [3]אוזאת תורת העולה ריבה סמיך ליה: **מתני'** [י]מלק ונמצאת טריפה ר' מאיר אומר אינו מטמא בבית הבליעה

דלא תנן לה במתני': **הנותר והטמא.** ולא אמרינן נפקי להו מהיתר אכילת קדשים וחל עלייהו איסור נבילה למפרע: **דישנה בבמה.** בזר: **לדברי האומר.** בפ' אחרון (לקמן דף קיג.) ר' יהודה אומר אין מנחה בבמה: **זבחים.** ויזבחו זבחים שלמים בסיני [יא] (שמות כד): **אין קידוש כלי שרת במנחה בבמה.** הילכך לא ילפינן זר במקדש לענין קמיצה מזר בבמה דלא דמי הך קמיצה להך קמיצה דבמקדש הואיל וקידשה בכלי שרת איפסלא בזר: ה"ג בתורת כהנים [ח] להך מתני' **יכול תהא מליקה שהיא לפנים מטמאה כו': הא נמי נבילה היא.** מאן לימא לן דלאו נבילה היא נהי דהותרה מליקת חטאת העוף לכהנים מגזירת הכתוב מלכל חטאתם כדאמרן בפרק [בית שמאי] (לעיל דף מד:) עולה שלא הותרה להם תטמא בבית הבליעה: **אלא תלמוד לומר טריפה.** ונפש [יב] אשר תאכל נבילה וטריפה (ויקרא יז) ובנבלת עוף טהור מיתוקמא קרא בת"כ [ט] והאי טריפה קרא יתירא הוא לדרשא כדלקמן שאי אפשר לשומעו כמשמעו שיהא [יג] טריפה מטמא בבית הבליעה מחיים אם טריפה חיה [יד] ואם אינה חיה הרי בכלל נבילה והא מתני' [טו] לקמיה [ע"ב] מיתוקם כר"מ דלית ליה שחיטת עוף טהור מטהרת טריפתו מטומאתו ולא דריש ליה להאי קרא להביא טריפה ששחטה שתטמא הילכך דריש ליה למעוטי מליקה שהיא בפנים ושחיטה שהיא לפנים ומשמע ליה קרא הכי נבילה שהיא כטריפה היא דמטמאה: **מה טריפה.** אין טריפות המאורע בה מתיר שום איסור שהיה בה מתחילה: **אף נבילה.** שאין נבילות המאורעת בה מתיר את האיסור יצא נבילות הבאה לה ע"י מליקת פנים בהכשר הואיל ומתיר את האיסור שבחייה לא היתה ראויה לקרב לגבוה והותרה במליקה זו: **יכול תהא שחיטה שהיא לפנים.** ובת"כ גרסי' לה הכי יכול השוחט חולין בפנים וקדשים בין מבפנים בין מבחוץ כו': **הא נמי נבילה היא.** מי יימר דלאו נבילה היא הואיל ושחיטה בפנים בעוף לא שייכא וכן בקדשים בין בפנים בין בחוץ כו': **ת"ל טריפה.** כלומר נבילה שהיא כטריפה מטמאה: **ששוות בפנים כבחוץ.** דכאן וכאן היא אסורה: ה"ג **יצא השוחט חולין בפנים וקדשים בין בפנים בין בחוץ הואיל ולא שוו בפנים כבחוץ אין מטמאין.** ולקמן מפרש ואזיל: **בשלמא חולין שווה** [טז] **שחיטתן בפנים כבחוץ.** שהרי חולין שחוטין בחוץ אין מטמאין ואפי' שלא [יז] בהיכשרו כגון עוף טריפה ששחטה דהא מתניתין [יח] לקמן כר"מ דמטהר טריפת העוף שחוטה ומוקי טריפה דכתיב בקרא להך דרשא למעוטי פנים: **אידי ואידי.** בין בפנים בין בחוץ נבילה זו שוה בהם שאין כאן תורת שחיטה: **אמר רבא.** שחיטת פנים דחולין הוא דנפקא לן מהך דרשא אבל קדשים לא צריך למילף מינה דממילא נפקא לן דלא מיטמאו עופות קדשים ששוחטין בחוץ דאם הועילה שחיטת חוץ לחייבו עליו כרת משום שחוטי חוץ כדמרבינן ליה בפרק השוחט והמעלה (לקמן דף קז.) מאי אשר ישחט לרבות שחיטת עוף אלמא שחיטה היא [יט] שמה: **לא הועיל.** בתמיה: ה"ג **אשכחן חוץ פנים מנלן** [כ]: ומשני **הואיל ולא שוו בפנים כבחוץ.** דהא [כא] אוקימנא דבחוץ לא מטמא ואע"ג דבאכילה אסור בטומאה מיהא לא שוו: **אי הכי מלק קדשים.** דקתני לעיל מיטמאין: **הא לא שוו בחוץ כבפנים.** דהא בפנים הכשירו במליקה: **דנין דבר שלא בהכשירו.** שחיטת קדשים בפנים: **מדבר שלא בהכשירו.** שחיטת קדשים בחוץ וכן שחיטת חולין בפנים משחיטת חולין טריפה בחוץ: **ואין דנין דבר שלא בהכשירו.** כגון מליקת קדשים בחוץ: **מדבר שבהכשירו.** מליקת קדשים בפנים: **מתני' ר"מ אומר אינה מטמאה.** בקל וחומר:

וליטעמיך שלא היה פסולו בקודש לאתויי מאי. תימה דילמא לאתויי בעל מום דהא משמע דטעמא דזר לר' יוחנן משום דיליף מבמה ובעל מום לא הותר בבמה כדמוכח לעיל בריש פ"ב (דף טז.) דפריך מה להצד השוה שבהן שכן לא הותר בבמה ולאו הוה מפרשינן בטעמא דרבי יוחנן משום דיליף משחיטה אע"ג דלאו עבודה היא הוה ניחא:

לאתויי שחיטת קדשים בפנים. ואע"ג דתרד מדתנן פ' השוחט והמעלה (לקמן דף קיא.) שוחט עוף בפנים ומעלהו בחוץ פטור מ"מ אין מטמאה בבית הבליעה דילפינן לקמן מטריפה ויש [כב] לומר לא דמי שוחט עוף בפנים דאינו מטמא היינו טעמא דגם בחוץ אינו מטמא ומטעמא [כג] דהועילה השחיטה לחיוב כרת בשביל כך אין לומר דאם עלה בבהמה או עוף ששחט חוץ ליקרב אלא פשיטא דירד דמה ענין זה לזה חיוב [כד] כרת לומר לא ירד פשיטא דשוחט בבהמה או עוף בחוץ דמשום שחייב כרת לא נאמר דאם עלה לא ירד ולעולם לא נאמר לא ירד אלא היכא שמצינו דוגמתו כשר בפנים וכריש מעילה (דף ג.) דמשוה להו לכל היכא דאין מטמאין אבית הבליעה הכי נמי לא ירדו היינו דוקא בדבר שיש בפנים כשר כוותייהו. בהו"ך:

מליקת זר לא תרד. לרבי שמעון אבל לר' יהודה תרד כמו לילה ויוצא ודרוס לעבודת דם לא יליף ר' יהודה מבמה:

אין קידוש כלי שרת במנחה בבמה. תימה כיון דנתקדש בכלי שרת הוא [כה] פסולו בקודש קרינא ביה ושמא כיון דתחילת עבודתה ביד ולא נתקדש בכלי שרת בתחילת עבודה לא חשיב פסולו בקודש ולא דמי לשחיטה דסכין מקדשא ליה:

יכול תהא שחיטה שהיא לפנים מטמאה בגדים אבית הבליעה כו'. הא דמצרכינן הכא קרא לשחיטת עוף קדשים שמטהרת מידי נבילה ולענין איסורי הנאה לא מצרכינן קרא לשחיטתה שמטהרת מידי נבילה לא דמי דקדשים אין הכשר אכילתן בשחיטתן אבל איסורי הנאה הכשר אכילתן בשחיטתן אע"ג דהשתא מיהא אין שחיטתם מכשרתן באכילה מ"מ מטהרתן מידי נבילה:

ואין דנין דבר שלא בהכשרו מדבר שהוא בהכשרו. [כו] פי' בקונטרס [כז] ושחיטת חולין בפנים לאו משחיטת חולין בחוץ ילפינן אלא משחיטת קדשים בפנים ילפינן ואם תאמר אם כן מליקת חולין בפנים וקדשים בחוץ נילף נמי ממליקת שמאל ולילה דהוי שלא בהכשרו [כח] משלא בהכשרו ויש לומר כיון דאם עלה לא ירד הכשרו קרינא ביה [כט]:

רבי

עין משפט נר מצוה

כ א מיי' פ"ז מהל' פסה"מ הלכה ט:
כא ב מיי' פ"ג שם הלכה טו:
כב ג מיי' פ"ג מהלכות אבות הטומאה הלכה יג:
כג ד מיי' שם הלכה יג:

◆

תורה אור השלם

1. לרש"י צ"ל פסוק זה: וַיִּשְׁלַח אֶת נַעֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיִּזְבְּחוּ זְבָחִים שְׁלָמִים לַיהוָה פָּרִים: שמות כד, ה
ולהגרי"ב ורש"ש צ"ל פסוק זה: לְמַעַן אֲשֶׁר יָבִיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת זִבְחֵיהֶם אֲשֶׁר הֵם זֹבְחִים עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה וֶהֱבִיאֻם לַיהוָה אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶל הַכֹּהֵן וְזָבְחוּ זִבְחֵי שְׁלָמִים לַיהוָה אוֹתָם: ויקרא יז, ה
2. וְכָל נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל נְבֵלָה וּטְרֵפָה בָּאֶזְרָח וּבַגֵּר וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד הָעֶרֶב וְטָהֵר: ויקרא יז, טו
3. צַו אֶת אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה הִוא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלַּיְלָה עַד הַבֹּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ: ויקרא ו, ב

◆

נוסחאות רש"י כת"י

אלא. כל דרישא לאתויי שחיטת קדשים בפנים דאין מטמאין דלא תנן לה במתניתין: סיפא. כל שלא היה פסולו בקודש: לאתויי מלק חולין בחוץ. דמשמע דלא תנן לה במתני' וה"ה נמי דאיכא למימר לאתויי נרבע ומוקצה ונעבד ואתנן ומחיר דמליקתם משמע שלא היה פסולם בקודש והאי דנקט הא [illegible]

מסורת הש"ס

א) [לקמן קיט:], ב) ת"כ אחרי פ"ב ה"י, ג) ת"כ שם ה"ב, ד) עי' תמורה ד:, ה) לעיל לא. לקמן פד:, ו) [לעיל סח: וש"נ], ז) לעיל נ:, ח) אחרי פר' ח פ"ב, ט) עי' רש"ק יפלס אלרות:

◆

מוסף רש"י

זבחים ולא מנחות. ויזבחו זבחים שלמים לה' אותם (ויקרא יז) ואוקמינן להאי קרא בקדשים שהקדישן בשעת היתר במות וכתיב אותם הישנות, אלמא זבחים הוא דהוי נהגי בהו ולא עופות ומנחות (לקמן קיט:).

◆

שינויי נוסחאות

א] ולא ידענא איזה היא (שם): ב] מנחה בבמה אין עופות בבמה (כ"י א): ג] נוס' ילקוט פר' אחרי מות קפ"ב מ"ט זבחו זבחי שלמים זבחים ולא עופות זבחים ולא מנחות (הגרי"ב): ד] צ"ל בלי (שמכ"י): ה] צ"ל אף נבילה שאין מתרת (כ"י א וכ"ה בתו"י): ו] צ"ל (בי"א המולק ק"ן חפ"ן סימן) אביא מלק קדשים בחוץ וחולין בין מבפנים בין מבחוץ (שמכ"י): ז] בכ"י ליתא שחיטה לפנים מטמאה (גליון, ועי' רש"י שכתב דבת"כ הגי' כלפנינו, ועפ"ז הגיה בכ"י כלפנינו (דק"ס) ועי' בנוס' רש"י כת"י): ח] צ"ל ששוה וכו' אף כל ששוות (שמכ"י): ט] תיעת לו נמתק (שם): י] תיבת דלא נמחק (שם): יא] צ"ל בבמת סיני (כ"י ב) ועיין רש"ש ומלפה לחם. ירי' לוה ג: יב] צ"ל וכל נפש (גליון): יג] שחטא (שם): יד] בכ"א מוסף הרי נבילה אסורה (שם): טו] צ"ל מתניתא (שם): טז] צ"ל לא שוחטה (שם): יז] צ"ל חולין שלא בהכשר (שם): יח] צ"ל דהא מתניתא מוקמינן לקמן (שם): יט] תיבת היא נמחק (שם): כ] צ"ל פנים מנלן. שחיטת פנים דקדשים דאינה מתרת את האיסור מנלן דלא תטמא ומשני כו' והכ"א (שם): כא] דהא מטעמא דברת אוקימנא כל"ל (שמכ"י): כב] ועוד י"ל דלא דמי כצ"ל (צ"ק. ולפ"ז צ"ל דשוחט, ועי' ק"ד ובמלה"מ שלתו תנות לצ"ק, וכן בגה"ק פי' עפ"י גי' דידן): כג] צ"ל מטעמא וכו' ובשביל כך (ד"ו): כד] צ"ל חיוב כרת ללא ירד לומר דשוחט בהמה או עוף בחוץ דמשום שחייב כרת אם עלה לא ירד ולעולם וכו' (צ"ק): כה] צ"ל הא (באה"מ): כו] עי' בנוס' רש"י כת"י: כז] בהכשר שאינו מטמא משלא (שם): כח] בכ"מ נוסף כיון שמתרת האיסור: כט] צ"ל לגבוה (שם): ל] צ"ל לענין טומאה בבחוץ כדאוקימנא אם הועילה לו שחיטת חוץ וכו' ואע"ג דלענין אכילה שוו כיון דבחוץ לא מטמו בפנים נמי לא מטמו דאי אמרת ניטמו נמצא דלא שוו בפנים כבחוץ (כ"י ב ג ומחנה כפרה):

◆

שיטה מקובצת

לאתויי שחיטת קדשים בפנים. וה"ה דהוה מצי למימר לאתויי פיגול ונותר וטמא דאם עלו לא ירדו ואין מטמאין בגדים אבית הבליעה, וסיפא לאתויי מינע [illegible]

[illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones

Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com